

ทัศนคติและความรู้เพศศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนชายไทยในเขตกรุงเทพมหานคร

พิชญา พจนโพธา* ศุภโชค สิงห์กันต์* จูติวี แก้วพรสวรรค์* สุพร อภินันทเวช*

บทคัดย่อ

การตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย การศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาในวัยรุ่นหญิงมีการศึกษาในเพศชายน้อยมาก งานวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อศึกษาทัศนคติและความรู้เพศศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชายวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนปลายหรืออาชีวศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพในกรุงเทพมหานคร 1,459 คน ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความรู้เพศศึกษา และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ วิเคราะห์เปรียบเทียบ ระหว่างกลุ่มที่เคยและไม่เคยมีเพศสัมพันธ์โดยใช้ค่า Odd Ratio พบว่า ทัศนคติที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ “การควบคุมตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนถือเป็นการให้เกียรติฝ่ายหญิงและครอบครัว” “เป็น

18

ธรรมดาที่จะมีเพศสัมพันธ์กับกิ๊กแม้จะมีคนรักแล้ว” “ประสบการณ์เพศสัมพันธ์ทำให้รู้สึกเป็นที่ยอมรับของเพื่อนมากขึ้น” “หากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันเป็นความรับผิดชอบของฝ่ายหญิงที่ควรไปหาซื้อยาคุมกำเนิดฉุกเฉินมารับประทานในภายหลัง” “สมมติมีบุตรในขณะนี้ ใครจะเป็นผู้เลี้ยงดูหลัก: บิดามารดาหรือญาติฝ่ายท่าน/ฝ่ายหญิง” ส่วนความรู้ที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การช่วยตัวเอง และการคุมกำเนิด โดยกลุ่มที่เคยมีเพศสัมพันธ์จะได้คะแนนน้อยกว่า แสดงให้เห็นว่า ค่านิยมเกี่ยวกับเพศวิถียังเป็นปัญหาที่ส่งผลต่อการตั้งครรรภ์วัยรุ่น และความรู้เพศศึกษาเป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

คำสำคัญ: ตั้งครรรภ์วัยรุ่น, นักเรียนชาย, ทัศนคติ, เพศศึกษา

บทนำ

การตั้งครรภในวัยรุ่นเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศไทย จากสถิติพบว่า อัตราคลอดของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี เพิ่มขึ้นจาก 37.9 คน ต่อประชากรหญิง 1,000 คน ในปีพ.ศ. 2545 เป็น 53.6 คนต่อประชากรหญิง 1,000 คน ในปีพ.ศ. 2554 และอัตราคลอดของวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 15 ปี เพิ่มขึ้นถึงสามเท่า จาก 0.2 คนต่อประชากรหญิง 1,000 คน ในปี พ.ศ. 2545 เป็น 0.6 คนต่อประชากรหญิง 1,000 คน ในปี 2554 สถิติการมีบุตรของวัยรุ่นในประเทศไทย มีจำนวนสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่องค์การอนามัยโลกกำหนด (ไม่เกินร้อยละ 10) ถึง 71 จังหวัด โดยกรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีจำนวนการคลอดและแท้งของหญิงวัยรุ่นสูงสุดในประเทศ¹

การสำรวจพฤติกรรมทางเพศในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในปีพ.ศ.2549 คือ 13 ปีทั้งในเพศหญิงและเพศชาย ต่อมาในปีพ.ศ.2554 อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลงเป็น 12.3 ปี ในวัยรุ่นหญิง และ 12.2 ปีในวัยรุ่นชาย ในด้านการคุมกำเนิดและป้องกันโรคติดต่อ การใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในนักเรียนชายคิดเป็น 55.1% ส่วนในนักเรียนหญิงเป็น 44.9%² ศิริพร จิรวัดนกุล และคณะ³ ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาทัศนคติของวัยรุ่นชายเกี่ยวกับความรักและความสัมพันธ์ทางเพศในวัยรุ่นชายอายุ 9-19 ปี ผลการศึกษาเป็นที่น่าสนใจว่า วัยรุ่นชายในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย มีบริบททางความคิดใกล้เคียงกัน โดยไม่ขึ้นกับสังคมแวดล้อม ศาสนา อาชีพ วัยรุ่นชายมองว่า การมีความรักและมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องธรรมดา เหตุผลของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็นการอยากลอง และเกิดอารมณ์จากสื่อกระตุ้นเมื่อมีครั้งแรกแล้ว ครั้งต่อไป ก็จะมาตามมา วัยรุ่น

ชายหญิงในชนบทมีมุมมองว่า สังคมไทยให้คุณค่าเพศชายในเรื่องการมีประสบการณ์ทางเพศ โดยมองว่าเป็นเรื่องปกติของผู้ชาย และผู้ชายไม่มีอะไรเสียหาย ในขณะที่ปฏิบัติต่อเด็กสาวในทางตรงข้าม นอกจากนี้ฝ่ายชายยังมีอำนาจเหนือฝ่ายหญิงและเป็นผู้ตัดสินใจในการเลือกวิธีการป้องกันการตั้งครรภ⁴ การศึกษาของสมิทธิ บุญชุตินา และคณะในปี พ.ศ.2558 พบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคนมีทัศนคติในทางบวกต่อชายที่ใช้ถุงยางอนามัย แต่กลับมีทัศนคติทางลบต่อหญิงที่พกถุงยางอนามัยโดยมองว่าเป็นหญิงขายบริการทางเพศ⁵ ในขณะเดียวกัน งานวิจัยของพจนา หันจางสิทธิ์ และกาญจนา เทียนฉาย⁶ ที่ศึกษาในกลุ่มวัยรุ่นชายหญิงชั้นมัธยมศึกษา พบว่ามีเพียง 23% ที่ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์

การเป็นพ่อแม่วัยรุ่นส่วนใหญ่เกิดจากความไม่ตั้งใจ วัยรุ่นชายหญิงต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก มีการศึกษาพบว่า การทำหน้าที่และบทบาทความเป็นพ่อของพ่อวัยผู้ใหญ่มีประสิทธิภาพดีกว่าพ่อวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญ^{7, 8} ทั้งนี้ หากหญิงตั้งครรภวัยรุ่นได้รับการดูแลเอาใจใส่จากสมาชิกในครอบครัว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสามี จะช่วยให้สามารถปรับตัวต่อการตั้งครรภได้ดีขึ้นและส่งผลกระทบต่อสุขภาพทารกในครรภ์ด้วย^{9, 10, 11} ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานูซจร อิมมาก และคณะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสัมพันธ์ภาพระหว่างคู่สมรสมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อจิตใจของหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ¹²

งานวิจัยข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมเสี่ยงที่แตกต่างกันของวัยรุ่นหญิงและชาย และบ่งชี้ว่าทัศนคติของวัยรุ่นชายเป็นตัวแปรสำคัญของปัญหาการตั้งครรภในวัยรุ่น ปัจจุบันทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมรณรงค์ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ทางเพศศึกษา การวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิดอย่าง

ถูกวิธี รวมทั้งการปฏิบัติตัวในขณะที่ตั้งครรภ์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การศึกษาส่วนใหญ่มุ่งให้ความสำคัญกับกลุ่มวัยรุ่นหญิงทั้งที่ตั้งครรภ์และไม่ตั้งครรภ์ งานวิจัยในประชากรเพศชายยังมีจำนวนน้อยมาก ทั้งที่วัยรุ่นชายเป็นองค์ประกอบสำคัญของการริเริ่มมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด และการดูแลหญิงวัยรุ่นตั้งครรภ์ งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาทัศนคติและความรู้ทางเพศศึกษาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชายวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษา

การศึกษาวัยจายเป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Study) กลุ่มตัวอย่างถูกคัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ 1) นักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรืออาชีวศึกษา (ปวช.ชั้นปี 1-3) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2) ศึกษาอยู่ในโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร 3) นักเรียนยินยอมเข้าร่วมวิจัย

คำนวณขนาดตัวอย่างด้วยสูตรของ W.G. Cochran¹³ โดยใช้ค่าสัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่มเป็น 0.28 ตามสัดส่วนสถิตินักเรียนที่เคยมีเพศสัมพันธ์² และกำหนดสัดส่วนความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ เป็น 0.025 จะได้จำนวน 1,240 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสำรวจไว้จำนวน 760 คน (อัตราตอบกลับประมาณ 60%)

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความรู้ทางเพศศึกษา และพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ โดยข้อความเกี่ยวกับทัศนคติเป็น Rating Scale จำนวน 10 ข้อ และข้อความความรู้เป็นแบบถูกผิด จำนวน 10 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและให้ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตเวชเด็กและวัยรุ่น 3 ท่าน ประเมิน

เป็นรายบุคคลว่า ข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ โดยให้คะแนน +1 หากตรงจุดประสงค์, 0 หากไม่แน่ใจ, และ -1 หากไม่ตรงจุดประสงค์ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item – Objective Congruence) ข้อคำถามทั้งหมดในแบบสอบถามนี้มีค่า IOC ≥ 0.67

การศึกษานี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล (Siriraj Institutional Review Board) รหัสโครงการ 630/2557 (EC4) และได้มีการขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 5 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร กระบวนการเก็บข้อมูลเริ่มต้นตั้งแต่เดือนมิถุนายน จนถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2558 โดยผู้วิจัยสุ่มรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และโรงเรียนอาชีวศึกษาในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครรวมทั้งหมด 5 โรงเรียน จากนั้นทำหนังสือชี้แจงถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล หลังจากได้รับอนุญาต ผู้วิจัยอธิบายจุดประสงค์และขั้นตอนการตอบแบบสอบถามกับครูผู้ประสานงาน โดยมีคำอธิบายในชุดแบบสอบถามด้วย ครูผู้ประสานงานแจกแบบสอบถามซึ่งถูกบรรจุในซองกระดาษให้แก่นักเรียนโดยการสุ่มอย่างง่าย นักเรียนสามารถตัดสินใจเข้าร่วมหรือไม่เข้าร่วมโครงการวิจัยได้อย่างอิสระ ผู้ร่วมวิจัยสามารถข้ามข้อคำถามที่ไม่ต้องการตอบได้ ข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับและใช้ในการศึกษานี้เท่านั้น ไม่มีการระบุตัวตนผู้เข้าร่วมวิจัย แบบสอบถามที่ส่งคืนทั้งหมดอยู่ในซองปิดผนึก และผู้วิจัยเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติ (SPSS) โดยกำหนดความมีนัยสำคัญทางสถิติ น้อยกว่า 0.05 สถิติพรรณนาที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมานนำเสนอเป็นค่า Odd Ratio, p, และ 95%CI

ผลการศึกษา

ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาคั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,459 คน มีอายุ 14-20 ปี อายุเฉลี่ย 16.3 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 14.2 อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 15.2 ปี นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 96.5 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 784 บาท ผู้ปกครองหลักมีอาชีพค้าขายส่วนตัว/ทำธุรกิจร้อยละ 35.2 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 25.3 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 17.8 การศึกษาผู้ปกครองหลักเป็นระดับปริญญาตรีร้อยละ 37.3 รองลงมาเป็นระดับมัธยมปลายหรือปวช. ร้อยละ 19.9 ระดับประถมศึกษาร้อยละ 13.8 และระดับสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 10.4 กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาร้อยละ 64.8 พักอาศัยกับบิดา ร้อยละ 7.1 พักอาศัยกับมารดาร้อยละ 17.3 และ ร้อยละ 10.8 ไม่ได้พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา

ข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาคั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,459 คน มีอายุ 14-20 ปี อายุเฉลี่ย 16.3 ปี เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 14.2 อายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 15.2 ปี นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 96.5 ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 784 บาท ผู้ปกครองหลักมีอาชีพ

ค้าขายส่วนตัว/ทำธุรกิจร้อยละ 35.2 รับจ้างทั่วไป ร้อยละ 25.3 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 17.8 การศึกษาผู้ปกครองหลักเป็นระดับปริญญาตรีร้อยละ 37.3 รองลงมาเป็นระดับมัธยมปลายหรือปวช. ร้อยละ 19.9 ระดับประถมศึกษาร้อยละ 13.8 และระดับสูงกว่าปริญญาตรีร้อยละ 10.4 กลุ่มตัวอย่างพักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดาร้อยละ 64.8 พักอาศัยกับบิดา ร้อยละ 7.1 พักอาศัยกับมารดาร้อยละ 17.3 และ ร้อยละ 10.8 ไม่ได้พักอาศัยกับบิดาหรือมารดา

ทัศนคติเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ การคุมกำเนิด และการเป็นพ่อวัยรุ่น (ตารางที่ 1)

เมื่อนำผลการศึกษามาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติแล้วพบว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่

ข้อ 1: การควบคุมตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์
ในวัยเรียน ถือเป็น การให้เกียรติฝ่ายหญิงและครอบครัว

ข้อ 5: เป็นเรื่องธรรมดาที่จะมีเพศสัมพันธ์กับ
“กิ๊ก” แม้จะมีคนรักแล้ว

ข้อ 6: ประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ทำให้ท่าน
รู้สึกเป็นที่ยอมรับของเพื่อนมากขึ้น

ข้อ 7: หากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกัน
เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายหญิงที่ควรไปหาซื้อ
ยาคุมกำเนิดแบบฉุกเฉินมารับประทานในภายหลัง

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วยกับข้อ 1 และ กลุ่มตัวอย่างที่เห็นด้วยกับข้อ 5-7 มีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ในข้อคำถามเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร กลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าตนเองและแม่เด็กเป็นผู้เลี้ยงดูเอง มีประสบการณ์มีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่ากลุ่มที่คิดว่า ญาติตนหรือญาติฝ่ายหญิงจะช่วยเลี้ยงดู

Table 1 Attitudes Towards Sex, Contraception, and Being Teen Father Among Thai Male Students in Bangkok.

Attitudes	Sexual Experience		p	OR (95%CI)
	Yes	No		
Positive attitudes				
1. Boys should have self-control not to have sex in school age to give honor to the girl and their families (n = 1,428)				
Disagree	34 (35.8)	61 (64.2)	< 0.001	3.84 (2.45-6.02)
Agree	169 (12.7)	1164 (87.3)		
2. You are willing to use condoms if the girl ask for (n = 1,424)				
Disagree	14 (11.7)	106 (88.3)	0.397	
Agree	189 (14.5)	1115 (85.5)		
3. It is the boys' responsibility to prepare condoms before having sex (n = 1,425)				
Disagree	17 (10.7)	142 (89.3)	0.174	
Agree	186 (14.7)	1080 (85.3)		
4. You are worried if having sex without contraception (n = 1,428)				
Disagree	33 (18.4)	146 (81.6)	0.084	
Agree	170 (13.6)	1079 (86.4)		
Negative attitudes				
5. It is normal to have sex with other girls even though you have a girlfriend (n = 1,429)				
Disagree	161 (12.8)	1096 (87.2)	< 0.001	2.20 (1.50 -3.23)
Agree	42 (24.4)	130 (75.6)		
6. Sexual experience make you feel more acceptable with your friends (n = 1,426)				
Disagree	151 (12.2)	1091 (87.8)	< 0.001	2.77 (1.92-3.99)
Agree	51 (27.7)	133 (72.3)		

Table 1 Attitudes Towards Sex, Contraception, and Being Teen Father Among Thai Male Students in Bangkok. (cont.)

Attitudes	Sexual Experience		p	OR (95%CI)
	Yes	No		
Negative attitudes				
7. It is the girls' responsibility to take emergency contraceptive pills after having sex without contraception (n = 1,425)				
Disagree	137 (13.1)	907 (86.9)	0.045	1.39 (1.01-1.91)
Agree	66 (17.3)	315 (82.7)		
8. Using condom imply that you do not trust your partner (n = 1,426)				
Disagree	183 (14.0)	1120 (86.0)	0.670	
Agree	19 (15.4)	104 (84.6)		
9. You have to be more careful about contraception when you have sex with other girls than when you have sex with your girlfriend (n = 1,425)				
Disagree	55 (12.3)	391 (87.7)	0.163	
Agree	148 (15.1)	831 (84.9)		
10. Decisions to abort or let pregnancy continue is mainly depend on the girls (n = 1,429)				
Disagree	145 (13.8)	906 (86.2)	0.460	
Agree	58 (15.3)	320 (84.7)		
Attitude about parenting				
If you have a baby at the moment, who will be the caregivers? (n = 1,375)				
You and the girl	68 (11.7)	515 (88.3)	0.049	1.40 (1.00-1.96)
Your parents/relatives	93 (15.6)	503 (84.4)		
The girl's parents/relatives	34 (17.3)	162 (82.7)	0.041	1.59 (1.02-2.49)

ความรู้เพศศึกษา (ตารางที่ 2)

คะแนนเฉลี่ยของความรู้เพศศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 7.4 ± 1.5 จากคะแนนเต็ม 10 เมื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบรายข้อแล้วพบว่า ข้อคำถามเกี่ยวกับความรู้ที่มีเกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ได้แก่

ข้อ 1: การช่วยตัวเองบ่อยๆทำให้สมรรถภาพทางเพศเสื่อมลง

ข้อ 2: ถ้ามีเพศสัมพันธ์ขณะฝ่ายหญิงมีประจำเดือน ก็จะไม่ตั้งครรภ์

ข้อ 4: โอกาสตั้งครรภ์จากการมีเพศสัมพันธ์

ครั้งแรก ต่ำกว่าครั้งต่อมาสองเท่า

ข้อ 5: การคุมกำเนิดโดยการหลั่งภายนอก ได้ผลพอๆกับการใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด

ข้อ 8: หลังร่วมเพศเสร็จและมีการหลั่งน้ำอสุจิเรียบร้อยแล้ว ให้รีบถอดถุงยางอนามัยทันที

โดยกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถามผิดในข้อ 1, 2, 4, 5 มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่ตอบคำถามถูก ส่วนในข้อ 8 กลุ่มที่ตอบคำถามถูก มีประสบการณ์เพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่ตอบคำถามผิด

Table 2 Knowledge About Sex and Contraception Among Thai Male Students in Bangkok.

Knowledge	Sexual Experience		p	OR (95%CI)
	Yes	No		
1. Frequent masturbation leads to sexual dysfunction				
Incorrect answer	49 (18.8)	211 (81.2)	0.019	1.53 (1.07-2.17)
Correct answer	155 (13.2)	1018 (86.8)		
2. Having sex during menstrual period could not lead to pregnancy				
Incorrect answer	92 (17.2)	442 (82.8)	0.012	1.46 (1.08-1.97)
Correct answer	112 (12.5)	787 (87.5)		
3. The girl could not pregnant without orgasm				
Incorrect answer	13 (10.8)	107 (89.2)	0.265	
Correct answer	191 (14.6)	1122 (85.4)		
4. The chance of pregnancy from the first sexual intercourse is 2 times lower than subsequent sex				
Incorrect answer	47 (19.0)	200 (81.0)	0.018	1.54 (1.08-2.21)
Correct answer	157 (13.2)	1029 (86.8)		

Table 2 Knowledge About Sex and Contraception Among Thai Male Students in Bangkok.
(cont.)

Knowledge	Sexual Experience		p	OR (95%CI)
	Yes	No		
5. Efficacy of external ejaculation to prevent pregnancy is low since there might be sperms contaminated in semen				
Incorrect answer	53 (14.4)	316 (85.6)	0.935	
Correct answer	151 (14.2)	913 (85.8)		
6. Wearing two condoms increase the efficacy of contraception				
Incorrect answer	63 (14.4)	376 (85.6)	0.934	
Correct answer	141 (14.2)	853 (85.8)		
7. The properly condom wearing is to pinch the entire air out of the tip of the condom before wearing				
Incorrect answer	29 (11.6)	222 (88.4)	0.181	
Correct answer	175 (14.8)	1007 (85.2)		
8. The condom should be removed quickly after ejaculation or finish sex				
Incorrect answer	45 (11.3)	354 (88.7)	0.047	1.43 (1.00-2.04)
Correct answer	159 (15.4)	875 (84.6)		
9. The efficacy of external ejaculation is similar to oral contraceptive pills				
Incorrect answer	64 (19.8)	259 (80.2)	0.001	1.71 (1.24-2.37)
Correct answer	140 (12.6)	970 (87.4)		
10. Urine pregnancy test could be use since the first day of missed period				
Incorrect answer	120 (15.1)	676 (84.9)	0.309	
Correct answer	84 (13.2)	553 (86.8)		

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมกรรมเพศสัมพันธ์ รวมถึงทัศนคติและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมดังกล่าว ของนักเรียนวัยรุ่นชายไทยในเขตกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยพบอัตราการมีเพศสัมพันธ์ร้อยละ 14.2 และอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็น 15.2 ปี ซึ่งแตกต่างจากสถิติของสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ซึ่งได้สำรวจข้อมูลจาก 22 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี นครนายก ตราด ฉะเชิงเทรา ราชบุรี สมุทรสงคราม เชียงราย สุโขทัย พิษณุโลก นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุตรดิตถ์ สกลนคร ศรีสะเกษ แพร่ อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี พังงา ตรัง และสงขลา พบว่า อัตราการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นม.5 และปวช.ปี 2 เป็นร้อยละ 28 และ 49.8 ตามลำดับ ส่วนอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเป็น 14.7 ปี² ข้อมูลที่แตกต่างกันนี้ แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันระหว่างวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด หรือเป็นไปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ยินดีเข้าร่วมวิจัยมีแนวโน้มไม่มีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ จึงสบายใจที่จะตอบคำถามมากกว่าวัยรุ่นที่เคยมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ อย่างไรก็ตามเนื่องจากข้อคำถามในการวิจัยเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์และยาเสพติดเป็นประเด็นอ่อนไหว ทางผู้วิจัยจึงได้ระมัดระวังและให้ความเป็นส่วนตัวแก่ผู้ร่วมวิจัยมากที่สุด โดยไม่มีการลงชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมวิจัย (Consent Form) และนักเรียนสามารถข้ามข้อคำถามที่ไม่สะดวกใจตอบได้ตลอดการทำแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังเป็นไปได้ว่า ในการสุ่มอย่างง่ายนั้น ครูอาจมีแนวโน้มเลือกนักเรียนในกลุ่มที่มีความประพฤติดีรวมมือดีให้เข้าร่วมในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติ การควบคุมตนเองไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ถือเป็น การให้เกียรติฝ่ายหญิง

และครอบครัว มีอัตราการมีเพศสัมพันธ์ต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าวถึง 3.84 เท่า วัยรุ่นชายที่มีค่านิยมว่า การมีประสบการณ์เพศสัมพันธ์ทำให้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนมากขึ้น มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์มากกว่าวัยรุ่นที่ไม่ได้มีค่านิยมเช่นนี้ถึง 2.77 เท่า สอดคล้องกับผลการศึกษาศิริพร และคณะที่ว่า วัยรุ่นชายเห็นว่าการแสวงหาประสบการณ์ทางเพศเป็นความชอบธรรม และเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับการแสดงความเป็นชายหรือการเป็นผู้ชายที่โตเป็นผู้ใหญ่แล้ว³ วัยรุ่นชายที่มีความคิดเห็นว่า หากมีบุตรในขณะนี้จะให้ญาติฝ่ายตนหรือฝ่ายหญิงเป็นผู้เลี้ยงดู มีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่คิดว่าจะเลี้ยงดูบุตรเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า วัยรุ่นกลุ่มนี้ไม่ได้คำนึงถึงภาระที่จะตามมาในสถานะที่ตนเปลี่ยนไปเป็นพ่อหรือแม่ในวัยเยาว์ ผลที่ได้นี้สัมพันธ์กับข้อคำถามที่ว่า หากมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้อธิบายกัน เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายหญิงที่ควรไปหาซื้อยาคุมกำเนิดแบบฉุกเฉินมารับประทานในภายหลัง โดยนักเรียนที่เห็นด้วยกับข้อความดังกล่าว มีเพศสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มที่ไม่เห็นด้วย 1.39 เท่า ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่า วัยรุ่นชายไม่ค่อยคิดถึงผลกระทบจากการกระทำของตน และมีทัศนคติว่าเป็นฝ่ายหญิงต้องดูแลตนเองในเรื่องการป้องกันการตั้งครรภ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศซึ่งพบว่าวัยรุ่นชายที่มีประสบการณ์ทำให้หญิงตั้งครรภ์เกือบทั้งหมดมีความเชื่อว่า การตั้งครรภ์เป็นเรื่องของผู้หญิง มีหลายกรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่ได้สนใจรับรู้ว่าการตั้งครรภ์นั้นดำเนินต่อไปอย่างไรและไม่ได้ระมัดระวังในการคุมกำเนิดมากขึ้นในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งต่อ ๆ ไป¹⁴ นอกจากนี้ทัศนคติที่ว่า เป็นเรื่องธรรมดาที่จะมีเพศสัมพันธ์กับ "กิ๊ก" (เพื่อนสนิทต่างเพศซึ่งมีความสัมพันธ์ฉันชู้สาว) แม้จะมีคนรักแล้ว ปรากฏสูงกว่าในกลุ่มตัวอย่างที่

เคยมีเพศสัมพันธ์ถึง 2.2 เท่า สอดคล้องกับผลวิจัยของอนงค์ ประสานวันนิกิจ และคณะ ที่ศึกษาข้อมูลการมีเพศสัมพันธ์ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาของวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นชายมีเพศสัมพันธ์กับคู่มากกว่า 1 คน ในสัดส่วนที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับวัยรุ่นหญิง และวัยรุ่นชายใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์น้อยกว่าวัยรุ่นหญิง¹⁵ นอกจากนี้การศึกษาที่ผ่านมายังบ่งชี้ว่าวัยรุ่นทั้งหญิงชายไม่สนใจใช้ถุงยางอนามัยสม่ำเสมอ เนื่องจากทัศนคติในทางลบต่อถุงยางอนามัย^{15, 16}

ค่านิยมเกี่ยวกับเพศวิถียังคงเป็นปัญหาใหญ่ของสังคมไทยรวมทั้งสังคมโลกในการแก้ปัญหาตั้งครรภ์วัยรุ่น เป็นที่น่าสนใจว่า การศึกษาเชิงคุณภาพในประเทศสวีเดน ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา ก็ได้ผลสอดคล้องกับงานวิจัยชิ้นนี้โดยพบว่า วัยรุ่นชายมีทัศนคติว่าฝ่ายหญิงต้องรับผิดชอบเรื่องการคุมกำเนิดมากกว่าฝ่ายชาย เนื่องจากผู้หญิงเป็นฝ่ายที่ประสบปัญหาหากเกิดการตั้งครรภ์ในขณะที่ผู้ชายไม่ได้รับผลกระทบ ถ้าไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยกับคู่นอนคืนเดียว (One Night Stand) วัยรุ่นชายจะคิดเอาเองว่า คู่นอนจะรับประทานยาคุมฉุกเฉินในวันต่อมา^{17, 18, 19} ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการปรับเปลี่ยนทัศนคติของวัยรุ่นชายรวมทั้งผู้คนในสังคมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อปัญหาการตั้งครรภ์วัยรุ่น

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า ความรู้เพศศึกษาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี ค่าเฉลี่ยคะแนนรวมเป็น 7.4/10 จากผลการวิเคราะห์ ส่วนใหญ่พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์จะสัมพันธ์กับการตอบผิดในข้อคำถามต่างๆดังแสดง เป็นที่น่าสนใจว่า เด็กวัยรุ่นที่เคยมีเพศสัมพันธ์ มีสัดส่วนของการตอบถูกมากกว่าตอบผิดเมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ในข้อความรู้หลังร่วมเพศเสร็จและมีการหลั่งน้ำสุจิเรียบร้อยแล้ว ให้รีบถอดถุงยางอนามัยทันที ถึง 1.43 เท่า จากข้อมูล

นี้สามารถอธิบายได้ว่า กลุ่มวัยรุ่นที่เคยมีเพศสัมพันธ์อาจสนใจหาข้อมูลมากกว่าหรืออาจมีประสบการณ์ตรงกับการใช้ถุงยางอนามัย ทำให้มีความรู้ดีกว่าในหัวข้อนี้ อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมการศึกษานี้แสดงให้เห็นว่าความรู้เพศศึกษาถือเป็นปัจจัยป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ข้อจำกัด

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มเลือกโรงเรียน และผู้วิจัยติดต่อกับครูให้ช่วยแจกแบบสอบถามแก่นักเรียนโดยไม่เจาะจง การสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างในชั้นตอนนี้เป็น การสุ่มอย่างง่ายและขึ้นกับครูผู้ประสานงาน โดยครูอาจมีแนวโน้มเลือกนักเรียนกลุ่มที่ร่วมมือดี โดยอาจไม่ได้เป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด นอกจากนี้แล้วความน่าเชื่อถือในข้อมูลที่ได้ยังขึ้นอยู่กับนักเรียนว่าตอบตามความเป็นจริงหรือไม่ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญส่วนตัวแก่ผู้ร่วมวิจัยอย่างเต็มที่ดังกล่าวข้างต้นแล้ว

งานวิจัยนี้ทำในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลที่ได้อาจมีความแตกต่างจากบริบทในต่างจังหวัด ยังไม่สามารถเป็นตัวแทนของประชากรวัยรุ่นไทยทั้งหมด อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีจำนวนหญิงวัยรุ่นที่มากลอดที่โรงพยาบาลมากที่สุด และเป็นจังหวัดที่มีบริบทเฉพาะตัว เป็นที่น่าสนใจศึกษาต่อไปว่า พฤติกรรมและทัศนคติของวัยรุ่นชายในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทยมีความแตกต่างกันอย่างไร รวมทั้งความแตกต่างของวัยรุ่นที่ไม่ได้อยู่ในระบบโรงเรียนด้วย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

รหัสโครงการ R015931023 ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล อ.พญ.สิรินัดดา ปัญญาภาส อ.พญ.ทิฆัมพร ธีรวงษ์ และ อ.วัจนินทร์ โรหิตสูข ที่กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถาม และ คุณนราทิพย์ สงวนพานิช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำด้านสถิติ จนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. Bureau of Reproductive Health, Department of Health. Ministry of Public Health, Nonthaburi. Statistics on Adolescent Births, Thailand, 2013. Available at http://rh.anamai.moph.go.th/download/all_file/brochure/statistics_adolescent.pdf, accessed December 25, 2016
2. Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health, Nonthaburi. 2011. Results of monitoring the behavior associated with HIV infection in Thai Students, 2011. Available at http://www.boe.moph.go.th/files/report/20120501__1696357.pdf, accessed December 25, 2016
3. Chirawatkul S, Sawangchareon K, Jongudomkarn D, Rujiraprasert N, Kittipongpaisarn W, Rungreongkulkij S, et al. Perceptions of Male Adolescents Related to Love and Sexual Relationships. J Psychiatr Assoc Thailand 2013; 58(1): 75-88.
4. Khemachit P. Pregnant Adolescent Students' Sexuality. Rophreuk 2009; 27(2): 75-133.
5. Boonchutima S, Kachentawa K, Bunchum A. Thai people's view towards using condom for disease prevention and control. Proceeding of The Annual Conference of Graduate School of Communication Arts and Management Innovation. June 9, 2015, Bangkok, 38-61.
6. Hunchangsith P, Thianlai K. Risk Behaviors of HIV Infection and Factors Associated with Condom Use Among Teenagers. Journal of Public Health 2015; 45(3): 272-84.
7. Sriyasak A, Almqvist AL, Sridawruang C, Haggstrom-Nordin E. Father role: A comparison between teenage and adult first-time fathers in Thailand. Nurs Health Sci 2015; 17(3): 377-86.
8. Sriyasak A, Almqvist AL, Sridawruang C, Neamsakul W, Haggstrom-Nordin E. Struggling with motherhood and coping with fatherhood - A grounded theory study among Thai teenagers. Midwifery 2016; 42: 1-9.
9. Angley M, Divney A, Magriples U, Kershaw T. Social support, family functioning and parenting competence in adolescent parents. Matern Child Health J 2015; 19(1): 67-73.

10. Shah MK, Gee RE, Theall KP. Partner support and impact on birth outcomes among teen pregnancies in the United States. *J Pediatr Adolesc Gynecol* 2014; 27(1): 14-9.
11. Thinkhanon W, Chomnirat W. Development guideline of Antenatal care for adolescent pregnancy by family participation in Health care network of Chaiburi District, Surat Thani Province. *Journal of Nursing Science & Health* 2012; 35(2): 25-33.
12. Immak N, Srisaeng P, Sumlek S. The Relationships between Self-Esteem, Marital Relationship, Social Support, and Psychological Well-being in First-time Pregnant Adolescents. *Journal of Nursing Science & Health* 2009; 32(4): 55-63.
13. Cochran WG. *Sampling Techniques*. John Wiley & Sons. Inc., New York, USA. 1953.
14. Buston KM. Experiences of, and attitudes towards, pregnancy and fatherhood amongst incarcerated young male offenders: findings from a qualitative study. *Soc Sci Med* 2010; 71(12): 2212-8.
15. Prasartwanakit A, Songwathana P, Phetcharat B. Sexual beliefs and patterns among Thai adolescents and youths in educational institutions in Songkhla Province. *Songkla Med J* 2009; 27(5): 369-80.
16. Apakupakul N. Sexual relation and condom use in teenagers and young adults at teens clubs: a case study in Bangkok. *Songkla Med J* 2006; 24(6): 475-82.
17. Ekstrand M, Tyden T, Darj E, Larsson M. Preventing pregnancy: a girls' issue. Seventeen-year-old Swedish boys' perceptions on abortion, reproduction and use of contraception. *Eur J Contracept Reprod Health Care* 2007; 12(2): 111-8.
18. Manlove J, Ikramullah E, Terry-Humen E. Condom use and consistency among male adolescents in the United States. *J Adolesc Health* 2008; 43(4): 325-33.
19. Smith JL, Fenwick J, Skinner R, Merriman G, Hallett J. Young males' perspectives on pregnancy, fatherhood and condom use: Where does responsibility for birth control lie? *Sex Reprod Healthc* 2011; 2(1): 37-42.

Attitudes and Sex Education Associated with Sexual Behavior in Thai Male Students in Bangkok

Pichaya Pojanapotha* Supachoke Singhakant*
Titawee Kaewpornsawan* Suporn Apinuntavech*

ABSTRACT

30 Teenage pregnancy is a serious problem in Thailand. Most related studies have been conducted among female adolescents and few among males. Therefore, this work aimed to study the attitudes and sex education associated with sexual experience among Thai male students in Bangkok. The participants (n = 1,459) included Thai male high school and vocational school students in Bangkok. Self-administered questionnaires about attitudes, sex education and sexual experience were used and then data was compared between students who had sexual experience and those hadn't using odds ratio. It was revealed that the attitudes associated with sexual experience included, "Boys should have self-control not to have sex at school age to give honor to the girl and their families", "It is normal to have sex with other girls even though you have

a girlfriend", "Sexual experience make you feel more acceptable with your friends", "It is the girl's responsibility to take emergency contraceptive pills after having sex without contraception" and "If you have a baby now, who will be the caregivers, your parents/relatives or the girl's parents/relatives?". Meanwhile, sex education associated with sexual experience involved masturbation and contraceptive methods. Students with sexual experience received lower scores compared with participants who never had sex. This work showed that social values about sex constitute a problem that impacts teenage pregnancy. In addition, sex education is a protective factor for risky sexual behavior.

Keywords: teenage pregnancy, male student, attitude, sex education

J Public Health 2017; 47(1): 18-30

Correspondence: Suporn Apinuntavech. Department of Psychiatry, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University, Bangkok 10700, Thailand. E-mail: suporn.api@mahidol.ac.th

* Department of Psychiatry, Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University